

TORONTÁL

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1
75 Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
para Sargőnycim: Torontál, Veliki Becskerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész 6v. 180 D | Negyed6v. 45 D
Félévre 90 D | Havonta 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
75
para

A megszállott Németország küzdelme.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Offenburg, febr. 19.

Badenben a francia katonai parancsnokság visszarendelte a szorongó őrségeket a vasúti állomásokról és felszólította a német vasutasokat, hogy lépjenek szolgálatba, mivel a katonai intézkedéseket enyhítették.

Essen, febr. 19.

A francia parancsnokság ultimátumban reggelig adott időt a rendőrségnek arra, hogy válaszoljon, engedelmessé-e a parancsnak és tisztelge-e a francia tiszteknek vagy sem. A rendőrség tegnap este visszautasította az ultimátumot és ezért

a rendőröket lefegyverezték és lakásaikból kiűzték őket. A városban a franciák vették át a rendőri szolgálat ellátását.

Essen, febr. 19.

A Ruhr-vidék területén egész esomó vasúti szerenésatlenség történt az utóbbi napokban, amelyek oka, hogy a franciák vették át a német felszerelést, amelynek kezeléséhez nem értenek. A krehfeldi pályaudvaron egy belga katona, Dalhansenban három francia, Gräfelinben két francia, Libernfeldben két francia katona lett a vasúti összeütközés áldozata.

Rassin temetése.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, febr. 19.

Az elhunyt Rassin cseh pénzügyminiszter temetése szerdán fog végbemenni nagy ünneppel. Holttestét utolsó kívánságához képest, elhamvasztják.

Egy hónapon belül avesszik a dalmáciai harmadik zónát.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 20.

Az olasz király tegnap írta alá az olasz parlament és az államtanács által elfogadott Santa-margheritai egyezményt. A konvenció már meg is jelent a hivatalos lapban.

A törvény értelmében legkésőbb február 20-ikán meg kell történnie a ratifikálásnak, öt napon belül megalakítandó az átadást végző bizottság és egy hónapon belül végrehajtandó a teljes kiürítés.

Készülnek a jelölő listák.

Adalalyozzak a független munkás-pártot (?)

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 19.

A politikai pártok hosszas egyezkedés és tárgyalgatás után csaknem mindenütt összeállították már a képviselőjelöltek névsorát tartalmazó jegyzéket. A listákat egymásután nyújtják be az illetékes törvényszékeken, mely az igazolási eljárás lefolytatása után hitelesíti azokat. A jegyzékek benyújtásának határideje február 21, mely után már nem fogadnak el névsorokat.

A beogradi törvényszékeken eddig négy párt adta be névjegyzékét. A radikális-párt, amelynek listavezetője Pasity Nikola miniszterelnök, a demokráta-párt Davidovity Ljubával a lista élén, a haladók, melynek listáján Garasanin Vladimir szerepel elsőnek és Protityék, amelyen maga Protity Sztóján a listavezető. A holnapi nap folyamán a szociáldemokraták, a független munkások és a köztársasági listáját veszi munkába a beogradi törvényszék. Ugyancsak holnap hitelesíti a tanács a lakók szövetségének képviselői névsorát,

mely tudvalevőleg külön pártot alkot.

A független munkáspárt jelöltlistáját eddig Vranján, Valjevon és Zajecésáron verifikálták. Politikai körökben attól tartanak, hogy a kormány az államvédelmi törvény rendelkezései alapján nem engedi meg a pártnak a választásokon való részvételét.

A független munkáspárt tegnapra Novi Sadra szűkebb konferenciát hívott össze, mely azonban ismeretlen okból elmaradt.

Protity Sztóján pártja véglegesen határozott a novisadi kerület listájának mikénti összeállítása felett és úgy döntött, hogy dr. Hadzsi Koszta novisadi ügyvédet választja meg végérvényesen listavezetőnek.

Ugyancsak tegnap véglegesítették a hivatalos radikális és a demokráta-pártnak novisadi listáját. A radikálisok listavezetője Miletity Szlavko dr. egészségügyi miniszter lett, a demokráta-ké pedig Pribicevity Sztetozár, volt közoktatásügyi miniszter.

Megszűnik az albanial semleges zóna.

Beograd, febr. 19.

A szövetségközi konferencia elfogadta az SHS állam és Albánia közös javaslatát a semleges zóna megszüntetésére és engedélyt adott, hogy a területből mindegyik állam bekebelezhesse országába a békeszerződésben megítélt részt. Ugy az albán, mint az SHS csapatok már utasítást is kaptak az illetékes minisztériumtól a kijelölt területek megszállására.

A semleges zóna megszüntetésével lejárt az albán határon uralkodó lehetetlen közbiztonsági állapotok ideje. A környék rablóbandái itt rejtőzködtek el a esendőrkök üldözé-

sei elől és innen intézték támadásukat a határon lakó védtelen lakosság ellen.

A Népszövetségi Ligák Uniójának ülése.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Basel, febr. 19.

A Népszövetségi Ligák Uniójának kisebbségi bizottságának ülészaka ma nyílt meg Dickinson elnöke alatt. Az ülésen részt vettek Paikert és Páka Pivoy Béla magyar, Adelswaerd svéd, Mensdorff Pouilly osztrák, Heyking eszt, Hennesy francia, Achmed Issan török, Williams angol, Keller német és Szeinens cseh delegátusok.

TÖZSDE

Február 19.

Beograd. (Zárlat.) London 494, Páris 630, Genf 1960, Szaloniki 118, Milano 506, Prága 312, Wien 015, Bukarest 4860, Budapest 405.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00265, Hollandia 21030, Newyork 531, London 2491, Páris 3180, Milano 2540, Prága 1575, Budapest 01975, Beograd 515, Bukarest 235, Varsó 00135, Wien 0007425, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Páris 158, Berlin 14, Varsó 660.

A tőzsdén ma óriási forgalom fejlődött ki emelkedő árfolyamok mellett. Az első kötések jóval magasabbak voltak az előző záróárfolyamoknál. Az egyes papiroknál a százalékos arány vgrásszerűen emelkedett. A beocsi nyitáskor 60 százalékkal volt drágább mint az utolsó zárlatnál. A Rigler 10000-ig, Földhitelbank 10000-el, Kereskedelmi Bank 5000-el, Magyar Hitel 4500-al emelkedett. Az emelkedés különösen a nehéz vas-papirokban volt magas, a Fegyvergyár R.-T. 115-ről 160-ra emelkedett. Az utótőzsdén az irányzat változatlanul szilárd.

Választási kilátások.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 20.

A választási küzdelem napról napra nagyobb hullámokat ver. A pártokban a személyes ellentétek folytán egyre nagyobb szakadások vannak, úgy hogy a Becskereken harcba menő tizenkét lista alighanem még bővül néhányval.

A választás esélyei teljesen kiszámíthatatlanok. Egy előleges, hozzávetőleges gondolkodás képet ad erről. A becskerek-kikindai választókerületnek hét mandátuma van. Minden párt, amely eléri a választási hányadost, ezáltal a listavezetőjét képviselővé választotta. A listavezetőknek jutott mandátumok felosztása után fennmaradó mandátumok elosztása oly módon történik, hogy megállapítják az egyes pártokra leadott szavazatok egymásközötti arányát és a fennmaradó mandátumokat ezen arányszám szerint osztják föl az egyes pártok között. Az a párt azonban, amely a választási hányadost nem érte el és listavezetőjét nem jutatta tehát mandátumhoz: kiesik. És egyáltalán nem küld képviselőt.

Az egyes pártokra esett mandátumok úgy lesznek elosztva a párt jelöltjei között, hogy az a jélt lesz képviselő, aki a saját járásában viszonylagosan többséget nyert.

Már most nagyon könnyen lehetséges, hogy ez a sok törpe párt nem képes a választási hányadost behozni, mi lesz akkor?

Ellenben az is lehetséges, hogy egy párt megkapja a választási hányadost és akkor az a párt kapja meg az összes mandátumokat. Minden esetre a pártok ilyen örült iramban való szétforgácsolódása nagyon a kormánypárt malmára hajtja a vizet, amely ilyenformán sokkal nagyobb reménnyel nézhet a győzelme elé, mintha csak egy-két párttal kellett volna a versenyt fölvennie.

A Bánságban legtöbb kilátása lehet, objektíve nézve, a radikális-párt Pasity frakciójának és a németeknek. A hivatalos listának azért, miután a hatalom eszközeit ő tartja a kezében és ez még egy titkos választásnál is előny, a németek pedig mert már jó eleve felkészültek a választási harcra és mert őket a választói listák összeállításánál nem állították úgy a falnak, mint a magyarokat. A német lista győzelmét annál biztosabba lehet venni, ha igaz az az állítólagos hír, hogy a román választók nem lépnek föl külön listával a Bánságban, hanem bukaresti utasítás alapján a német párttra szavaznak. Ez állítólagos vissztériménye akar lenni a román kormánynak az erdélyi szászokkal

Százmilliós tőkecsoport becskerekai alapításai.

Takarékpénztárt szerveznek. — Husfeldolgozó gyárat építenek. — Ma dönt a városi tanács az engedély megadására felett.

— 'A Torontál' tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 20.

Nagy horderejű ügyben határoz ma délelőtti ülésén Beeskerek városi tanácsa. Egy amerikai érdeklőség az ország több helységében vállalatokat alapít és ezek között szerepel egy modern nagyszabású szalámi-, konzerv- és husfeldolgozógyár, mely Beeskereken épülne.

A gyárépületet a „Torontál”-ban már régebben ismertetett tervek alapján építik fel. Eszerint a gyárat a Béga partján emelnék és területileg hozzátartozna a város tulajdonát képező közvágóhidhoz. Az épület irodahelyiségeket, raktárakat, munkásszobákat, géptermeteket s husfeldolgozó és szárító helyiségeket, valamint szappanfőzdét foglalna magában, ahol hulladékokból értékes anyagot állítanak elő. A telek átengedése tekintetében az alapítók rendkívül előnyös feltételeket ajánlottak, úgy hogy nincsen okunk kétkedni abban, hogy a város nem fogja megtagadni a hozzájárulást. Annál is inkább megadják az építkezési engedélyt, mert ezzel számtalan munkanélküli jut kenyérhez, hozzájárul a város kereske-

delmi és ipari életének fellendítéséhez és hogy önös okot is említsünk adó szempontjából is jelentékeny összeget jelent az ilyen hatalmas vállalkozás.

A gyárban évenként hét-nyolcezer darab sertés és háromezer darab szarvasmarha húsát dolgozzák fel. Az állatokat a városi közvágóhidon vágatják le, úgy hogy ezzel annak a forgalmát is jelentékenyen megnagyobbítják. A vágóhid üzemének megnagyobbításával nagyobb nehézségekbe nem ütközik az újabb jelentős munkavállalás, mert jelenleg csak délután dolgozik a mészárosok és mások részére, reggel hat órától délig pedig szabad, tehát rendelkezésére állhat a szalámi-gyárnak.

Az érdeklőség értesülésünk szerint nemcsak husfeldolgozó gyárat, hanem takarékpénztárt is alapít Beeskereken. Az erre vonatkozó tárgyalások már megindultak és a legjobb mederben folynak. Az amerikai tőkecsoport egy millió dollár alaptőkével alakult meg, mely száz és egynéhány millió dinárnak felel meg.

Az állam tartozik a városnak.

Beeskerek sűrűi követeléseit.

— 'A Torontál' tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 20.

A háborút követő két súlyos, gazdaságilag válságos esztendőre a kormány, a városok segítésére nagyobb segélyt szavazott meg. A segélyek „drágasági pótlék” címén három évre voltak érvényesek, még pedig 1918., 1919. és 1920. évre és a deficitet fedezésére szolgáltak. Az összeget, mely jelentős magasságra rugott, a kormány a felszámolási előirányzatból fedezte.

Beeskerek városa természetesen szintén igényt tartott a drágasági pótlékre, annál is inkább, mert akkoriban olyan helyzetben volt, hogy egyenesen rászorult az állam anyagi támogatására. Kérvényezésére kapott is kisebb összeget, a járandó-

A bányási vármegyei muzeum, amelyet jelenleg a gimnázium épületében őriznek, most reorganizálás előtt áll. A rengeteg értékes anyagot, melyet a költözködéssel meglehetősen széthánytak, újra csoportosítják. Felvetődött az az eszme is, hogy ismét rendes helyiséget kapjon. Ez a terv értesülésünk szerint tényleg megvalósul, úgy hogy a közönség számára is hozzáférhetővé válik a muzeum gyűjteménye.

A bányási muzeum újjászervezésével egyuttal kibővíteni kívánják a gyűjteményt. Elvágják Rajity Szyetiszláv alispán felhívást bocsátott ki Torontál—Temesvármegye lakosságához, amelyben kéri, hogy mindazok, akiknek régiségek vannak birtokukban, juttassák el a megyei—muzeumnak. Reméljük, hogy a felhívás nem marad eredménytelenül és a régiségtár sok értékes darabbal fog gazdagodni.

szemben vállalt kötelezettségeinek. Nem tulságosan hihető, de nem is hihetetlen. Egyrészt, mert Románia szívesebben fizet a más zsebéből, másrészt, mert az utóbbi hetekben a román falvakban a választásokkal kapcsolatban igen nagy élénkség uralkodik, amely a hivatalos köröket meglehetősen nyugtalansággal tölti el.

Beeskerek forgalma — dinárookban.

A város kitűnő jövedelmi forrása.

Beeskerek, febr. 20.

Beeskerek élénk forgalmáról még a becskerekiek is alig tudnak maguknak hü képet alkotni. Még inkább nem szerezhettek tudomást arról, hogy a város forgalma állandóan növekedik. A városi adóhivatalban pontos nyilvántartást vezetnek a forgalomból eredő jövedelemről, mely világos fényt vet a város eleven, lüktető életére.

A városi adóhivatal kimutatása szerint február elsején 5657 dinár, harmadikán 8093 dinár, ötödikén 5588 dinár, hatodikán 6220 dinár, hetedikén 7988 dinár, nyolcadikán 7401 dinár, kilencedikén 6711 dinár, tizedikén 10207 dinár, tizenkettedikén 6650 dinár, tizenharmadikán 3437 dinár, tizennegyedikén 10544 dinár és tizenhatodikán 5685 dinár folyt be a városi adóhivatal pénztárába a forgalom (idegenadó, kövezetvám) utáni jövedelem címén.

Erre a nagyszerű bevételi forrásra azelőtt nem igen helyeztek nagy súlyt. Alexity Bogoljub polgármester első ténykedése az volt, hogy az e téren uralkodó állapotokat megjavítsa és a forgalom utáni díjak pontos behajtásáról gondoskodjon. Fáradságtalan munkásságával sikerült is elérnie, hogy a forgalom címen befolyó összegek ma oly jelentős magasságra rugnak, amelyről azelőtt álmodni sem mertek volna. És ami a fő, a város nagy jövedelme nem terheli meg tulságosan a polgárságot, mert főleg a vidékieket éri.

Újjászervezik a megyei muzeumot.

Felhívás a Bányás közönségéhez.

— 'A Torontál' tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 20.

Torontál—Temesvármegye a múlt nagy viharai alatt nem egyszer volt döntő jelentőségű események, történelmi nevezetességű esaták színhelye. A legrégebb kortól, a római castráktól, amelyek ott hirdették Perlez határában a világalom határát, a magyarok honfoglalásáig, a törökök pusztító hadjáratán, mind egyik évszázadnak meg vannak az el nem pusztult emlékei, amelyeknek egy-egy értékes darabja fel nem becsülve ott hever valamelyik ládafiában vagy a fekete bányási föld rejtje még kiaknázatlanul testében.

Igen sok bányási földmives házában elvett akad majd egy-egy régi szerszám, furesa alaku és kidolgozásu házieszköz, amelyet a szántó-vető előd vagy apa valamikor felszedett a földről és furesálva, megőrzött. Ezek a régiségek magukban véve nem nagy értékek, de még ha azok is elvesznek, mert teljesen elzárattak a külvilágtól.

ságának nagyrészt azonban mai napig sem folyósították. Több ízben intéztek feliratot az illetékes minisztériumhoz, anélkül azonban, hogy a kívánt eredményt elérték volna.

Aleksity Bogoljub polgármester most kezébe veszi a drágasági pótlék ügyét. A holnapi nap folyamán Beogradba utazik, ahol közbenjár a pénzügyminisztériumban a követelések teljesítése érdekében.

A városi számvétség összeállította Beeskerek város követeléseit s ennek a jegyzéknek alapján követeli majd a polgármester a segélyek utólagos folyósítását.

HIREK

Febr. 21.

1677-ben meghalt Spinoza (eredeti nevén Despinosa Baruch) híres bölcsész. Descartes filozófájának továbbfejlesztője.

1919-ben politikai merényletnek esett áldozatul Kurt Eisner bajor miniszterelnök.

Várady L. Árpád kalocsai érsek meghalt. Kalocsáról jelentik, hogy Várady L. Árpád kalocsai érsek hétfőn délelőtt 58 éves korában meghalt. Az érsek már hosszabb ideje gyengélkedett. Hétfő reggel ceremonáriusa kíséretében szentimisést hallgatott a szobájában, majd reggelizett, amely után az érsek palota nagytermében brevariumot olvasott. Később rosszul érződött. Tizenegy órakor délelőtt karosszékeében ülve, fájdalom nélkül hirtelen meghalt. Temetése szerdán lesz Kalocsán.

Udvari bál. Tegnap este rendezték a második udvari bált, amelyen mintegy kétszáz előkelő meghívott vett részt. Öfelsége és a királyné hosszasan időzött a vendégek körében és éjfél után két órakor vonult csak vissza lakosztályába.

A Székely—Kálmán-hangversenynek, amelynek most 20-ikán kellett volna lenni, tekintettel arra, hogy a subotica operettársulat szerepel most Beeskereken, elhalasztotta a jövetelét március hó 14-ikére. A Székely—Kálmán-hangverseny impresszáriója tegnap járt Beeskereken és maga kívánta ezt így, mint hogy nem akar a szintársulatnak konkurenciát csinálni. Az előjegyzett jegyek érvényessége megmarad azonban.

Fáraó hitvese.

Elmaradt a Protity-pártnak pancsevoj nagygyűlése. Protity Szoján pártjának tegnapi Pancsevoira összehívott kerületi nagygyűlése elmaradt. A gyűlés eltolódásának — hir szerint — az az oka, hogy Protityot, aki azon személyesen kívánt részt venni, választási kerületébe hívták és így megjelenésében akadályozva volt.

Tűz az örültek házában. New-Yorkból jelentik, hogy a Manhattan-szigeten lévő örültek házában tűz ütött ki, amelynek huszonkét beteg és három ápoló áldozatul esett.

Fáraó hitvese.

Előbb tüzet, aztán vizet kiált. Beogradból jelenti tudósítónk: Venizelosz Svájca való távozással alkalmával kiáltványt bocsátott ki a görög néphez, amelyben hangoztatja, hogy a béke mellett ki kell tartani.

PALMA
kautsuk = talp
és sarok

Előnyök!

Olcább és sokkal tartósabb mint bőr!
Védelem nedvesség és hideg ellen!

Kinevezések. Beogradból jelenté meg az újság: Grcsity Antonie dzsombolji vasúti rendőrbiztos-helyettes jelenlegi minőségében Vinkovcra helyezték át. — Ality Izidor rendőrtisztviselőt Horgosra rendőrbiztos-helyettesnek nevezték ki. — Aleksievity Aleksander szintén rendőrbiztos-helyettesnek Dzsomboljra került.

Fáraó hívese.

Az Első Vasúti Zeneegyesület rendez évi közgyűlését 1923. évi február hó 24-én este 8 órakor a Kaszinó termében fogja megtartani. Erre úgy az alapító, mint rendez és pártoló tagokat meghívja azzal a megjegyzéssel, hogy az idő előrehaladtára való tekintettel a közgyűlés határozatképes lesz, tekintet nélkül a megjelent tagok számára. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Két jegyzőkönyv-teszt megválasztása. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Új tisztikar választása. 6. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 5 nappal beadattak az elnökséghez). — Elnökség.

Atutalásokat és csekk kifizéseket a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Veszélyeztető 57.

Koresolyákat, orvosi műszereket és minden egyébét nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Becskerek. Telefon 329.

Elmulott az árvizveszedelem.

A becskerekeli övintézkedések — Hozzájárulás a padéji zsilip ügyében.

Beckerek, febr. 20.

A Duna és a Tisza vizállásáról kedvező hírek érkeznek. A nyugtalanító események után, melyek komoly veszedelemmel fenyegették a partvidéket és a környéki községeket, most normális helyzet állott be.

A Béga-folyótól magas vizállása dacára egyelőre nincs mit tartani. A becskerekeli közigazgatási hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy az esetleges árvizveszedelem ne érje készületlenül a várost.

A város rendőrkapitánya az övintézkedéssel kapcsolatban tegnap tisztelettel becsajátott ki, melynek szövege a következő:

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1923. évi városi közmunka, valamint az árviz esetén kirendelendő közérő-összeírás befejeztetett és folyó évi március hó 31-ig a városi rendőrkapitányságnál közszemlére kitétetett.

Felhívatik a közönség, hogy az összeírás ellen netalán fenforgó észrevételeit fenti határnapig annál bizonyosabban érvényesítse, mert később beérkező felszólamlások tekintetbe vehetők nem lesznek.

Egyben közhírré tétetik, hogy az árviz idején kirendelendő közérőnek felhasználása idejére alólíroft rendőrkapitány teljhatalmu főparancsnoksága alatt a következő városnegyed-parancsnokok neveztek ki:

I. negyed Zsarko Andrijevity alkaptány, II. Neven Dimitrijevity alkaptány, III. Mile Sztankov, IV. Jevta Levaity, V. Jevta Gudalo, VI. dr. Andrija Grubity, VII. Szvetozár Bojanity, VIII. Sándor Napholz, IX. Milan Sztevovity.

Végre megjegyeztetik, hogy a közérőnek mozgósítása esetére, a gyülekezeti helyek a következőképpen állapították meg:

az I. és II. kerületre nézve a vasút előtti közlegelő;

a III. és IX. kerületre nézve a Kralja Petra trg;

a IV. és V. kerületre nézve a régi vásártér;

a VI., VII. és VIII. kerületekre nézve a Gabona-tér.

A közérőnek igénybevétele alkalomával az összeírt igavonatok és kézimunkások a rendőrkapitányságtól nyerendő felszólításra és annak utasításához képest az illető számmal és 24 órára szükséges élelemmel ellátva pontosan előállítandók annál is inkább, mert a mulasztók az 1879. évi XL. t. c. 142. szakasza értelmében 100 dinárig terjedhető elzárással meg fognak büntetenni.

Novi Becej, febr. 19.

Vettük a következő levelet a felsőtorontáli ármentesítő társulat szakaszmérnökségétől: Nagybececsült lapjának e hó 16-án megjelent számában az árvizrel foglalkozó cikkére a közvélemény megnyugtatósára a következőkben vagyok bátor válaszolni.

A Tisza vize már e hó 13-ikán kezdett apadni, mielőtt még az érdekeltégre bármily esekély mértékben veszélyessé válható magasságot elért volna. A hullámter egy részét előntötte, ez azonban sok helyen még azt sem jelenti, hogy a víz a töltés lábához ért volna.

A padéji zsilip kétségtelenül elavult és régi szerkezetű, ez a körülmény azonban a tiszai árviz elleni védekezés szempontjából jelentőséggel nem bír, mert a zsilip egyébként teljesen jókarban van. A hiba a belvizek levezetésének rendszerében van. Ugyanis a Felső Torontál belvizeit levezető Aranka főcsatorna magas Tisza-víz esetén Padén a zsilip által el lesz zárva s a főcsatornába az 5 szivattyutelep által bedobott víz az Aranka belviziállását napról-napra emeli. A régi rendszer az volt, hogy ezt a belviziömeget ilyen esetekben az Aranka részben gátak által két oldalt határolt medrében raktározták azon számos évi tapasztalat alapján, hogy a Tisza és az Aranka magas vizállásának időpontja csak igen rövid ideig esik össze és így csak pár napi raktározásról lehet szó.

Az 1919. és 1922. évi vizeknél azonban az ellenkező eset következett be s meglehetősen ideig szükséges volt a padéi zsilipet zárva tartani. Ennek fogva az Aranka belvize a saját töltéseit meglehetősen átáztatta s ez a körülmény egyes helyeken gyors és költséges intézkedéseket tett szükségessé, eltekintve attól, hogy a le nem vezethető belvizek a megművelt földeken tetemes kárt okoztak.

Itten nyilatkozik meg a rendszer hibája s ezen egy zsilip helyére tervezett erős szivattyutelepepl lehet csak segíteni, mely a belvizet magas Tisza-víz esetén is az Arankából ki tudja dobni.

A tiszai külviz pedig a mostani felkészültség s a védművek mai állapot mellett az érdekeltéget még a mostaninál 2 méterrel magasabb vizállás esetén sem veszélyezteti a legkisebb mértékben sem. Öszinte tisztelettel: Szeczy Géza, felsőtorontáli ármentesítő társ. mérnök.

SZÍNHÁZ.

Kedd: Tatarjárás. Kezdete este 8 órakor. Bérlet 2-ik szám.

Szerda: Mlle Nitouche. Kezdete este 8 órakor. Bérlet 3-ik szám.

Csütörtök: Jancsi és Juliska. (Tanulóifjúság részére) Délután négy órai kezdettel.

Csütörtök: Der Tanz ins Glück, Stolz Róberttől. Kezdete este 8 órakor. Bérletszünet.

Tegnap este adta másodszor a Becskereken vendégszereplő suboticai szintársulat Fail Leo operettejét, a Sztambul rózsáját. A tegnapi előadás is a teljes siker jegyében folyt le. A szereplők valamennyien jól megállották helyüket.

Ma este a Tatarjárás megy második előadásban, ezuttal bérletben.

Sport

A budapesti vasárnapi eredmények kettő kivételével nagy goalarányú győzelmeket eredményeztek. A bajnokság élén álló újpestiek farsztó utazásuk ellenére is alaposan ellátták a zuglóiak mult vasárnapon jól szerepelt s ez alkalomra Payerrel megerősödött csapatát. Az MTK nagyszerű formában lévő csatársora is 5 goalal terhelte meg a Vasasok bizonytalan védelemmel rendelkező csapatát, melynek ezuttal csatársora sem elégitett ki. Könnyű győzelmet könyvelt el a Törekvés, mely a jelenleg leggyengébb elsőosztályú csapatot, a BTC

lépte le 6:1 arányban. A nap szenzációja az utolsó helyen álló MAC első győzelme még hozzá imponáló 5:1 goalarányval. Ellenfele a főképeségű III. kerület csapatának igyekezete a fényesen védő Fehéren tört meg. Az FTC csak szerencsével győzte le a Müegyetem kevés traininggel rendelkező csapatát. Elődöntetlenül végződött a szintén kiesési zónában lévő kispest és VAC mérkőzés. A VAC hagyományos szerencséje ezuttal sem tagadta meg magát. Eredmények: UTE—Zugló 5:0 (4:0), MTK—Vasas 5:0 (5:0), Törekvés—BTC = 6:1 (2:1) MAC—III. KTVE = 5:1 (0:1), FTC—MAFC = 1:0 (1:0), VAC—KAC = 1:1 (0:0).

Batling Siki világbajnok. A párisi boxoló-szövetség nemzetközi kongresszusa foglalkozott az ismeretes Carpentier—Batling Siki mérkőzéssel és végérvényesen megállapította a szenegál néger meglepetésszerű győzelmének érvényességét.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetlen emlékü, drága leányunk

Iren

elhunyta alkalmával koszoru- és virágadományokkal vagy részvét-nyilvánításokkal nagy fájdalom-akat enyhíteni iparkodtak, ezuton mondunk leghálásabb köszönetet. Különösképen köszönjük a Népbank Rt. igazgatóságának, feledhetetlen emlékü leányunk volt tisztviselő-társainak, valamint a hölgyek Mária kongregációjának vigasztaló részvé-nyilatkozatait.

Veliki Becskerek, 1923 febr. 20.

Weiser-cs. lád.

Nagy választék! Olcsó árak!

Svájci, francia, angol, cseh és német elsőrangú áruk!

Grenadin, etamine, batiszt, mollröcke, vollant, horgolt áruk, férfiszövetek, nőiszövetek, nadrágszövetek, agynemű kanavász, ingnek való zefir, frenche, chiffone, batisztchiffon, damaszt, vitorlavászon, köpper, matrác szövet, ágyterítő-vászon, nanking, inler, ágygarnitúra, asztalterítők, függönyök, kreton, sötétké kardon, barkettek, selymek, selyemkendők, szövetkendők, D. M. C. himzőpamuk, kötőpamuk, slingelőpamuk, porcellán eszközök, email tárgyak, öntött tárgyak.

Meissner János,

Szárca.

Olcsó cukor a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetében.

Felszólítanak mindazon tagok, akik még nem vették át az őket megillető olcsóbb cukrot, hogy azt azonnal csütörtökig, e hó 22-éig vegyék át, mert az e határidő lejártával a cukorosztás be lesz szüntetve.

Továbbá felszólítanak az összes állami és autonóm hivatalok főnökei, hogy állítsák össze mindazon tisztviselők névsorát, akik nem szövetkezeti tagok s olcsó cukorra igényt tartanak és ezen névsort nyújtják át a Szövetkezetnek minél előbb, de kilogrammonként 10 dinár előleg befizetése mellett.

A szövetkezet tagjai pedig jelentésként be cukorigényeiket az üzletünkben, szintén kilogrammonként 10 dinár előleg befizetése mellett.

Ugy a szövetkezet tisztviselő tagjai, valamint a többi nem tagok is, 3 hónapra előre és pedig havonta és fejenként 1-1 kilogrammot rendelhetnek.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

A Cukorgyár Rt. Veliki Bečkerek f. évi március hó 25-én d. e. 10 órakor a Cukorgyár irodahelyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart a következő

tárgysorozattal:

1. Jegyzőkönyvvezető és két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése és a szavazatok összeszedése végett.

2. Az igazgatóság indítványa és határozathozatal a vállalat alap tőkéjének felemelése tárgyában, valamint az alapszabályok megváltoztatása.

A részvényesek ezen rendkívüli közgyűlésre ezennel meghivatnak.

Azon részvényesek, akik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, az alapszabályok 16. §-a értelmében kötelesek részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, vagyis f. évi március hó 20-ig bezárólag a Cukorgyár pénztáránál Vel. Bečkerekben, avagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál Budapest V., Dorottya-u. 6., vagy a

Lombard, Odier & Cie. bankháznál Genf, vagy Neville, Forster & Cie. cégnél London és Páris, vagy pedig a Bank für Handel und Industrie, ehemals Länderbank-nál Prága, letétbe helyezni.

10 részvény egy szavazatra jogosít. Vel. Bečkerek, 1923. február 2.

A Cukorgyár Rt. igazgatósága, Veliki Bečkerekben.

303

Eredeti Wolfner-féle 293

gépszijak

új és keveset használtak, 100-200 m/m-ig. Duplaszjajak 180-450 m/m-ig jutányos áron kaphatók Petráss Lászlónál Vel. Bečkerek, Brigadira Risziitya (Aradáci) u 22/8. szám.

Szemfedelelet, koporsó-diszket, tapétákat és minden nemű temetkezési cikket gyári árbán ajánl 207

„DAX“

temetkezési cikkek nagykereskedése NOVI SAD Kralja Petra u. 4, az udvarban.

Szenzáció!

KINO a Srpska Krunában.
Hétfőn, febr. 19-én és kedden, febr. 20-án
A sárga rém

Japán dráma 6 felvonásban A főszerepben: Marten Erzs. 297

üzlethelyiség

A város forgalmas helyén egy családi okok miatt eladó. Cim a Torontál kiadóhivatalában

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Poziv.

D. D. za Izradu Vune u Velikom Bečkereku održaće dne 4-og marta 1923. godine u 10^{1/2} časova pre podne u kancelariji tvrtke Ud. Jakoba Gutmana i Sinovi

IV. redovnu glavnu skupštinu

na koju se g. g. deoničari pozivaju.

Deoničari, koji žele iskoristiti pravo glasanja, imaju svoje deonice, odnosno privremene priznanice najdalje do 1-og Marta t. g. položiti blagajni deoničarskog društva.

Dnevni red:

1. Biranje 2 overovnika zapisnika.
2. Izveštaj uprave i nadzornog odbora.
3. Predlog godišnjih zaključnih računa, ustanovljenje bilanca, donošenje odluka glede podele dobitka i davanje odrešnice.
4. Biranje nadzornog odbora.
5. Ustanovljenje nagrade nadzornog odbora.
6. Eventualni predlozi.

Veliki Bečkerek, 18. februara 1923. godine.

Uprava.

Meghivó.

A Gyapjuipar Rt. Veliki Bečkerek 1923 évi március hó 4-én délelőtt fél 11 órakor tartja Özv. Guttman Jakabné és Fiai cég irodahelyiségében

IV. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni akarnak, sziveskedjenek részvényeiket, illetőleg ideiglenes elismervényeiket legkésőbb f. évi március 1-ig a részvénytársaság pénztáránál letétbe helyezni.

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az évi zárszámadások betérjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
5. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Veliki Bečkerek, 1923 február 18

Az igazgatóság.

Aktiva — Vagyon

Račun izravnjanja dne 31. decembra 1922. — Mérleg-számla 1922 december 31-én.

Pasiva — Teher

Aktiva — Vagyon		Dinar		Pasiva — Teher		Dinar	
Gotovina — Kézpénz	— — — — —	43349	50	Deonička glavnica — Részvénytőke	— — — — —	300000	—
Dužnici — Adósok	— — — — —	198670	92	Rezervni fond — Tartalékalap	— — — — —	150000	—
Tvornički nameštaj — Berendezések	— — — — —	169062	64	Gradjevinska pričuva — Építkezési tartalék	— — — — —	68000	—
Roba — Áruk	— — — — —	416914	—	Pričuva za ponižavanje vrednosti — Értékesökkenési tartalék	— — — — —	8777	08
				Vjerovnici — Hitelezők	— — — — —	269057	70
				Prenos dobitka od 1921. god. — Nyereség-áthozat 1921. évről	— — — — —	983	46
				Ovogodišnji čist dobitak — Ez évi tiszta nyereség	— — — — —	31178	82
		827997	06			32162	28
						827997	06

Gubitka — Veszteség

Račun gubitka i dobitka 31. decembra 1922. — Eredmény-szám'a 1922 december 31-én.

Dobitak — Nyereség

Gubitka — Veszteség		Dinar		Dobitak — Nyereség		Dinar	
Kirija — Házbér	— — — — —	6000	—	Prenos dobitka prošle godine — Nyereségáthozat 1921. évről	— — — — —	983	46
Troškovi — Költség	— — — — —	18615	94	Dobitak na robu — Árukon elért nyereség	— — — — —	90762	21
Kamate — Kamat	— — — — —	15935	45				
Nagrade — Tiszteletdíjak	— — — — —	1500	—				
Porez — Adó	— — — — —	17532	—				
Prenos dobitka od 1921. god. — Nyereségáthozat 1921. évről	— — — — —	983	46				
Ovogodišnji čist dobitak — Ez évi tiszta nyereség	— — — — —	31178	82				
		91745	67			91745	67

Veliki Bečkerek, 31. decembra 1922. — Veliki Bečkerek, 1922 december 31.

Uprava — Az igazgatóság.

Pregledano i za tačno nadjeno. — Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Veliki Bečkerek, 16. februara 1923. — Veliki Bečkerek, 1923 február 16

Nadzorni odbor. — A felügyelő-bizottság.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.